

Wydział Strategii i Analiz
Urząd Miasta Łodzi

Sytuacja
społeczno-ekonomiczna
w Łodzi
2005 rok

Łódź

■ ■ ■ Maj 2006 ■ ■ ■

Spis Treści

1.Łódź na tle województwa	3
2.Rynek pracy	5
3.Wynagrodzenia	10
4.Przemysł	13
5.Podmioty gospodarki narodowej.....	16
6.Budownictwo	18
7.Budownictwo mieszkaniowe	20
8.Handel	23
Spis tablic	24
Spis wykresów	25

1. ŁÓDŹ NA TLE WOJEWÓDZTWA

Według ostatnich danych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny, Łódź liczy 767,6 tys. mieszkańców, a województwo łódzkie 2577,5 tys. Nadal zmniejsza się liczba ludności Łodzi i regionu.

Z roku na rok odnotowuje się w Łodzi i w regionie niewielki, lecz stabilny wzrost ilości podmiotów gospodarczych. W 2005 r. w porównaniu do 2004 r. wyniósł on w województwie łódzkim - 2%, natomiast w Łodzi - 2,1%. Trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy oraz oferowane dofinansowanie z programów rządowych i unijnych, propagujących przedsiębiorczość powoduje, że łodzianie i mieszkańcy regionu coraz częściej decydują się na podjęcie samozatrudnienia.

W 2005 r. duża poprawa nastąpiła w statystykach ewidencjonujących osoby zarejestrowane jako bezrobotne. W porównaniu do 2004 r. liczba osób bezrobotnych obniżyła się w województwie łódzkim o 9,1%, a w Łodzi aż o 11,3%. Jednym z powodów spadku liczby osób bezrobotnych w Łodzi były nieformalne wyjazdy łodzian za granicę w celach zarobkowych oraz przechodzenie starszych osób bezrobotnych do stanu ekonomicznej bierności w celu uzyskania korzystnych dla nich świadczeń przedemerytalnych.

Pośrednim dowodem tego może być fakt, iż w 2005 r. odnotowano jedynie niewielki wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw - w województwie łódzkim o 0,7%, a w Łodzi zanotowano spadek o 5%.

Pomimo przełamania kryzysu w łódzkim budownictwie w 2005 r. oddano do użytku w Łodzi aż o 50,7% mniej mieszkań niż rok wcześniej. W regionie łódzkim liczba mieszkań oddanych do użytku wyniosła o 16,8% mniej niż w 2004 r. W analizowanym okresie budownictwo lokalne miało bardziej charakter inwestycyjny niż mieszkaniowy (tabela 1).

Tab.1 Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno – gospodarczej w Łodzi i województwie łódzkim.

WYSZCZEGÓLNIENIE a – województwo b – Łódź	2004 r.	2005 r.
Ludność w tys. ¹a	2587,7	2577,5
.....b	774,0	767,6
Liczba podmiotów gospodarki narodowej w tys. ¹a	244,7	249,5
.....b	94,0	96,0
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ogółem w tys. ²a	269,6	271,5
.....b	103,4	98,2
Bezrobotni zarejestrowani w tys. ¹a	218,3	198,4
.....b	61,7	54,7
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ogółem w zł ²a	2066	2110
.....b	2133	2228
Produkcja sprzedana przemysłu ogółem w mld zł ²a	31,1	32,6
.....b	8,5	8,6
Mieszkania oddane do użytku.....a	5486	4565
.....b	1384	682

¹ Stan w końcu okresu - dane dotyczące liczby ludności pochodzą z GUS-u

² Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób

Źródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi – 2005 r.- str. 96/97;

Urząd Statystyczny w Łodzi

Wysoka podaż wykwalifikowanej siły roboczej oraz wyższa wydajność pracy odnotowana w przemyśle i budownictwie łódzkim, spowodowały, że w Łodzi i regionie w 2005 r. wystąpił niewielki wzrost wynagrodzeń. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w województwie łódzkim o 2,1%, a w Łodzi o 4,5%.

W 2005 r. produkcja sprzedana przemysłu łódzkich przedsiębiorstw zanotowała niewielki wzrost w porównaniu do 2004 r. Wyniósł on 1% w stosunku do poziomu sprzed roku. W regionie łódzkim produkcja sprzedana przemysłu wzrosła o 4,8%.

2. RYNEK PRACY

2.1 Struktura zatrudnienia¹

Pomimo poprawy na lokalnym rynku pracy przeciętne zatrudnienie² w sektorze łódzkich przedsiębiorstw w 2005 r. obniżyło się o 5% w porównaniu z rokiem poprzednim i wynosiło 98,2 tys. osób. Istotnym czynnikiem hamującym wzrost zatrudnienia były wysokie, pozapłacowe koszty pracy, związane z istnieniem tzw. klina podatkowego. Wysoki klin podatkowy - wynoszący w naszym kraju ponad 42% - powoduje, że przedsiębiorcy preferują rozwiązania kapitałochłonne, a nie pracochłonne.

W grudniu 2005 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw łódzkich w porównaniu z rokiem poprzednim obniżyło się o 3% (tabela 2).

Spadek zatrudnienia miał miejsce w przemyśle (o 7,3%) oraz handlu i naprawach (o 0,5%). Największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w sekcji obsługa nieruchomości i firm (o 5,6%).

Liczba pracujących³ w sektorze przedsiębiorstw łódzkich w grudniu 2005 r. wyniosła 102,3 tys. osób i była o 0,8% niższa niż rok wcześniej.

Tab.2 Pracujący i przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w Łodzi.

Wyszczególnienie	Grudzień 2004 r.		Grudzień 2005 r.			
	Pracujący	Przeciętne zatrudnienie	Pracujący		Przeciętne zatrudnienie	
	w tys.		w tys.	XII 2004=100	w tys.	XII 2004=100
Sektor przedsiębiorstw...	103,1	102,1	102,3	99,2	99,0	97,0
W tym:						
Przemysł.....	52,7	53,4	50,6	96,0	49,5	92,7
Budownictwo.....	5,3	5,2	5,5	103,8	5,3	101,9
Handel i naprawy.....	20,8	19,3	20,8	100,0	19,2	99,5
Transport, gospodarka magazynowa i łączność..	5,1	5,1	5,3	103,9	5,2	102,0
Obsługa nieruchomości i firm.....	13,9	14,2	14,7	105,8	15,0	105,6

Źródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi – 2004/2005 r.- str. 32/33

Prawie połowa pracujących związana była z przemysłem, w którym jednakże zaobserwowano spadek ich liczby (o 4%). Wzrost liczby pracujących wystąpił

¹ Prezentowane dane odnoszą się do firm, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

² Przeciętne zatrudnienie – obejmuje osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

³ Dane o pracujących obejmują osoby pełnozatrudnione i niepełnozatrudnione w głównym miejscu pracy.

w sekcjach: obsługa nieruchomości i firm (o 5,8%), transport, gospodarka magazynowa i łączność (o 3,9%) oraz budownictwie (o 3,8%).

2.2 Bezrobocie

W 2005 r. bezrobocie w Łodzi pozostawało wysokie, chociaż jego poziom i stopa w porównaniu z ostatnimi latami zmalały. W końcu 2005 roku liczba osób zarejestrowanych w łódzkich urzędach pracy wynosiła 54,7 tys. i była niższa o 11,4% w porównaniu do końcówki 2004 roku. Otwarcie części zachodnich rynków pracy wraz z wstąpieniem Polski do UE przyczyniło się do wzrostu migracji zarobkowych za granicę również wielu łodzian (tabela 3).

W grudniu 2005 r. zarejestrowano 4775 nowych bezrobotnych. Jednocześnie z ewidencji wyłączono 3756 osób (z tego 56,6% z powodu podjęcia pracy).

Tab.3 Bezrobotni zarejestrowani w Łodzi i oferty pracy.

Wyszczególnienie	31.XII.	31.XII.
	2004 r.	2005 r.
Bezrobotni ogółem.....	61700	54679
w tym:		
kobiety.....	30390	27178
bez prawa do zasiłku.....	52068	49548
Bezrobotni nowozarejestrowani	5303	4775
Bezrobotni wyrejestrowani.....	3287	3756
w tym:		
z tytułu podjęcia pracy.....	1898	2127
Oferty pracy.....	727	522

Zródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi – 2005 r.- str. 53

Pewnej poprawie uległa sytuacja bezrobotnych kobiet na łódzkim rynku pracy. Co prawda, w końcu grudnia 2005 r. ich liczba wyniosła 27,2 tys. i była niższa o 10,6% niż rok wcześniej, jednak ich udział wśród pozostających bez pracy sięgał 49,7% i wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 0,4 pkt. procentowego.

W 2005 r. liczba zarejestrowanych osób w łódzkich urzędach pracy zmniejszyła się o 10% w porównaniu do 2004 r. i jednocześnie o 14,3% zwiększyła się liczba osób wyrejestrowanych. Analizując powyższe dane w dłuższym horyzoncie czasowym, pomimo wysokiej rotacji w ewidencjach urzędowych osób rejestrowanych jako bezrobotne, dostrzec należy postępujące umacnianie się spadkowej tendencji bezrobocia.

W 2005 r. zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku (o 4,8%). Prawa do zasiłku nie miało 49,5 tys. osób (o 2520 osób mniej niż przed rokiem). Jednocześnie w końcu grudnia 2005 r. ich udział sięgał 90,6% (przed rokiem 84,4%) w stosunku do całkowitej liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne.

Pod koniec 2005 r. wpłynęło mniej ofert pracy do urzędów niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Zgłoszono 522 oferty, w tym 9% dla osób niepełnosprawnych, natomiast rok wcześniej tych ofert było 727, jednak w tym jedynie 2,9% dla niepełnosprawnych.

Wśród bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowiły osoby z najniższymi kwalifikacjami. Były to osoby z wykształceniem podstawowym i niższym – 21,1 tys. osób (38,5%) oraz zasadniczym zawodowym – 12,8 tys. osób (23,3%). Najmniej osób bezrobotnych legitymowało się dyplomami wyższych uczelni – 4,5 tys. osób (8,2% - tabela 4).

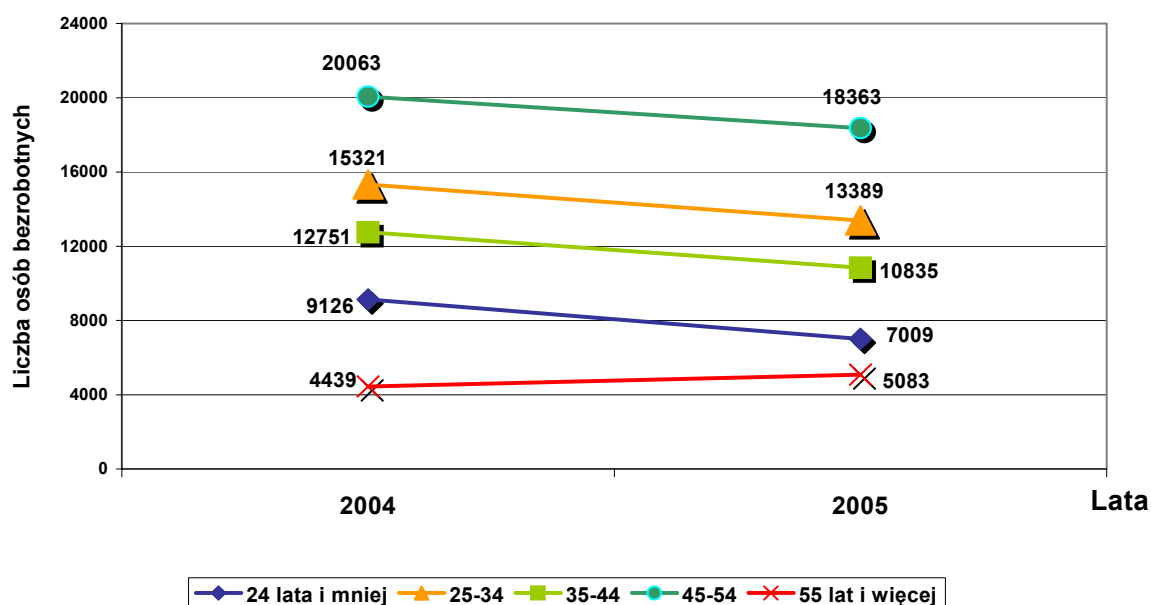
Tab.4 Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia.

Wyszczególnienie	31.XII. 2004 r.	31.XII. 2005 r.
Bezrobotni w wieku:		
Ogółem.....	61700	54679
24 lata i mniej.....	9126	7009
25-34.....	15321	13389
35-44.....	12751	10835
45-54.....	20063	18363
55 lat i więcej.....	4439	5083
w tym z wykształceniem:		
wyższym.....	4569	4459
policealnym i średnim zawodowym.....	12388	10835
średnim ogólnokształcącym...	6192	5584
zasadniczym zawodowym.....	14707	12751
podstawowym i niższym.....	23844	21050

Zródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi – 2005 r.- str. 54

W 2005 r. we wszystkich grupach wiekowych bezrobotnych wystąpił spadek liczebności z wyjątkiem grupy w wieku 55 lat i więcej, gdzie odnotowano wzrost o 14,5%. Jednak według powyższego kryterium największą liczebnie grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 45-54 lata – 18,4 tys. (33,6%), a najmniejszą 55 lat i więcej – 5,1 tys. (9,3% bezrobotnych – wykres 1).

Wykres 1. Zmiany liczby i struktury osób bezrobotnych w Łodzi według wieku w latach 2004 r./ 2005 r.

Źródło: Urząd Statystyczny w Łodzi

Uwzględniając staż pracy, najliczniejszą grupą bezrobotnych w końcu grudnia 2005 r. były osoby, które pracowały 20-30 lat (18,6%). Najmniejszą zaś ze stażem pracy 30 lat i więcej (3%).

Ponadto wystąpił wzrost liczby osób bezrobotnych w dwóch grupach stażowych: 1-5 lat (o 22,6%) oraz 30 lat i więcej (o 10,5% - tabela 5).

Tab.5 Bezrobotni według stażu pracy.

Wyszczególnienie	Według stażu pracy w latach						
	poniżej 1 roku	1- 5	5-10	10-20	20-30	30 i więcej	bez stażu
31. XII. 2004 r.	13278	6442	9466	11121	11597	1461	8335
31. XII. 2005 r.	9487	7900	7804	9429	10157	1614	8288

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – 2005 r. str. 54

W 2005 r. na łódzkim rynku pracy w porównaniu do innych dużych miast Polski nadal utrzymywała się niekorzystna sytuacja. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Łodzi obniżyła się w ciągu ostatniego roku, ale wciąż osiągała wysoki poziom na tle innych dużych

miast. Jedynie w Warszawie zanotowano więcej osób bezrobotnych niż w Łodzi, ale w innych dużych miastach liczba ta była prawie o połowę niższa (tabela 6).

W 2005 r. w porównaniu do 2004 r. obniżyła się liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w dużych miastach, z wyjątkiem Łodzi. Największa poprawa w tym zakresie wystąpiła w Krakowie i w Warszawie, gdzie liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy spadła o ponad połowę. W Łodzi liczba ta wzrosła o 23,5%.

Tab.6 Bezrobocie w Łodzi na tle dużych miast.

Wyszczególnienie	Rok	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
Zarejestrowani bezrobotni w tys.	2004	64,6	61,7	26,9	21,5	35,4
	2005	58,4	54,7	25,3	19,6	31,4
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy	2004	146	85	52	86	52
	2005	47	105	15	76	26
Stopa bezrobocia w %	2004	6,5	18,2	7,5	7,0	12,4
	2005	5,6	16,4	6,9	6,1	11,0

Źródło: Sytuacja społeczno-gospodarcza – 2004/2005 r. - str. 106/102

Stopa bezrobocia w końcu grudnia 2005 r. wynosiła w Łodzi 16,4% i była o 1,8 pkt. procentowego niższa niż przed rokiem. Jednak nadal jest ona najwyższa na tle innych dużych miast. We Wrocławiu, drugim spośród charakteryzowanych miast pod względem wielkości stopy bezrobocia, była ona o ponad 5 punktów procentowych niższa niż w Łodzi. W innych dużych miastach Polski jej wartość nie przekroczyła 7%.

Po pięciu latach bardzo trudnej sytuacji na lokalnym rynku pracy w 2005 r. wystąpiły oznaki jej poprawy. Odnotowano w Łodzi duży spadek liczby osób bezrobotnych, ale jednocześnie obniżyło się przeciętne zatrudnienie i liczba osób pracujących w sektorze łódzkich przedsiębiorstw. W pewnej mierze otwarcie części zachodnich rynków pracy dla obywateli nowych państw członkowskich Unii Europejskiej przyczyniło się do wzrostu migracji zarobkowych za granicę również wielu łodzian, jednak skala ich wyjazdów pozostała umiarkowana i przeważały w nich wyjazdy sezonowe. Główną barierą hamującą wzrost zatrudnienia pozostawały wysokie pozapłacowe, koszty pracy ponoszone przez pracodawców.

W 2006 r. prognozuje się umocnienie obecnych tendencji na łódzkim rynku pracy, a w konsekwencji dalszy spadek liczby osób bezrobotnych. Spełnienie rządowych zapowiedzi zmian w niektórych ustawach, warunkujących rozwój przedsiębiorczości oraz napływ nowych inwestycji do Łodzi, pozwala mieć nadzieję na odwrócenie tendencji spadkowej zatrudnienia w sektorze łódzkich przedsiębiorstw.

3. WYNAGRODZENIA

W 2005 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w Łodzi wyniosło 2228 zł. W porównaniu do 2004 r. oznacza to wzrost o 4,5%. Jednak pomimo tego poziom wynagrodzeń, w Łodzi w porównaniu z innymi dużymi miastami kraju był nadal najniższy (tabela 7).

Najwyższe wynagrodzenie w 2005 r. odnotowano w Warszawie, przy czym wzrosło ono w stosunku do 2004 r. jedynie o 2,8%. Największy wzrost wynagrodzeń zanotowano w Łodzi (o 4,5%).

Wynagrodzenie w Łodzi w porównaniu do Warszawy było niższe o 34,4%, natomiast w stosunku do najbardziej zbliżonego Wrocławia o 8,1% oraz Krakowa o 8,4%.

Tab.7 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł. w dużych miastach

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
2004 r.	3305	2133	2341	2600	2332
2005 r.	3397	2228	2433	2702	2424

Zródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – 2004/2005 r.- str. 106/102

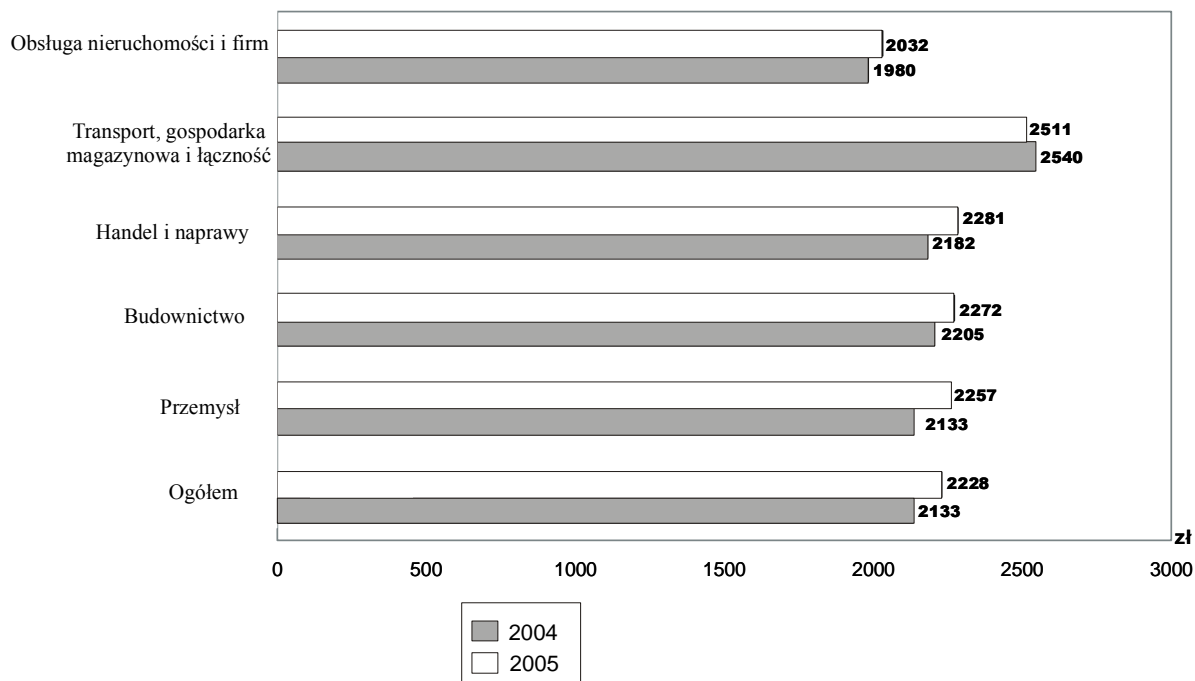
W sektorze łódzkich przedsiębiorstw najwyższy wzrost płac w 2005 r. wystąpił w przemyśle (o 5,8%), natomiast ich spadek odnotowano jedynie w sekcji transport, gospodarka magazynowa i łączność (o 1,1% - tabela 8 i wykres 2).

Tab. 8 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wg sekcji – w 2004/2005 r.

Wyszczególnienie	Styczeń – Grudzień		
	2004r.	2005 r.	I – XII 2004=100
	w zł		
Sektor przedsiębiorstw ogółem.....	2133	2228	104,5
w tym:			
przemysł	2133	2257	105,8
budownictwo	2205	2272	103,0
handel i naprawy	2182	2281	104,5
transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	2540	2511	98,9
obsługa nieruchomości i firm.....	1980	2032	102,6

Zródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – 2004/2005 r.- str. 17/17

Wykres 2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw łódzkich w latach 2004 r./ 2005 r.

Źródło: Urząd Statystyczny w Łodzi

Nadal wyższe zarobki otrzymywali pracownicy zatrudnieni w sektorze publicznym. Przeciętna płaca brutto w grudniu 2005 r. wyniosła tam 2959 zł i była wyższa o 6,5% niż przed rokiem, w sektorze prywatnym natomiast – 2219 zł i wzrosła o 1,5%. Czynnikiem, który między innymi hamował większy wzrost wynagrodzeń w sektorze prywatnym była niewątpliwie konkurencja ze strony młodych, wykwalifikowanych osób wchodzących na lokalny rynek pracy, które gotowe były podjąć swoją pierwszą pracę bez wysokich wymagań płacowych.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami z zysku) w sektorze łódzkich przedsiębiorstw w grudniu 2005 r. wyniosło 2364 zł i wzrosło o 3,1% w porównaniu do grudnia 2004 r. (tabela 9).

W grudniu 2005 r. w stosunku do grudnia 2004 r. wynagrodzenie wzrosło najbardziej w handlu i naprawach (o 6,2%), a obniżyło się najbardziej w sekcji obsługa nieruchomości i firm (o 3,6%).

Tab. 9 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sekcji w grudniu 2004 i 2005 r.

Wyszczególnienie	Grudzień		
	2004 r.	2005 r.	XII 2004=100
	w zł		
Sektor przedsiębiorstw ogółem.....	2294	2364	103,1
w tym:			
przemysł	2260	2356	104,2
budownictwo	2352	2322	98,7
handel i naprawy	2341	2487	106,2
transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	2439	2549	104,5
obsługa nieruchomości i firm.....	2346	2261	96,4

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – 2004/2005 r.- str. 17/17

W 2005 r. w sektorze łódzkich przedsiębiorstw wystąpił umiarkowany wzrost wynagrodzeń. Pomimo znaczącego wzrostu wydajności w łódzkim budownictwie i przemyśle, utrzymująca się na lokalnym rynku wysoka podaż dobrze wykwalifikowanej siły roboczej wpływała na ograniczenie żądań płacowych osób już zatrudnionych.

W 2006 r. spodziewać się należy nieco większego wzrostu wynagrodzeń niż w roku 2005. Będzie on możliwy dzięki poprawie sytuacji finansowej łódzkich przedsiębiorstw, wynikającej z utrzymującego się wzrostu gospodarczego w kraju. Na realny wzrost wynagrodzeń może także wpłynąć zwiększająca się wydajność pracy oraz prognozowana niska inflacja w ciągu roku.

4. PRZEMYSŁ ⁴

W 2005 r. odnotowano w Łodzi niewielki wzrost produkcji sprzedanej przemysłu. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług przemysłu wyniosły 8568,3 mln zł, co oznacza, że były większe o 1% w stosunku do 2004 r.

Niska dynamika tego wskaźnika w znacznym stopniu wynikała z tzw. „efektu statystycznego” (podwyższona baza odniesienia związana z wysoką aktywnością łódzkich przedsiębiorstw w okresie akcesyjnym w 2004 r.).

Największy wzrost wartości produkcji sprzedanej przemysłu w 2005 roku w stosunku do 2004 odnotowały przedsiębiorstwa z sekcji produkcja maszyn i urządzeń (wzrost aż o 55,7%). Znaczący spadek wartości produkcji sprzedanej przemysłu wystąpił w sekcji produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich (spadek o 17% - tabela 10).

Tab. 10 Produkcja sprzedana przemysłu.

Wyszczególnienie	Styczeń – Grudzień		
	2004 r.	2005 r.	I – XII 2004 = 100
	w mln zł		
Ogółem	8483,0	8568,3	101,0
Przetwórstwo przemysłowe	7080,1	7128,7	100,7
w tym:			
Produkcja art. spożyw. i napojów.....	1026,8	899,4	87,6
Włókiennictwo	1541,4	1328,2	86,2
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	908,3	851,4	93,7
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich	69,9	58,0	83,0
Produkcja wyrobów chemicznych.....	287,9	285,4	99,1
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych.....	296,1	361,5	122,1
Produkcja maszyn i urządzeń.....	680,1	1058,8	155,7
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej.....	539,2	543,2	100,7
Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep.....	132,7	128,8	97,1

Źródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi – 2005 r. – str. 60

⁴ Prezentowane dane odnoszą się do firm, które zatrudniają powyżej 9 osób.

Wydajność pracy w przemyśle mierzona wartością sprzedaży wyrobów i usług przeliczona na 1 zatrudnionego była w 2005 r. o 9,8% wyższa niż przed rokiem i wyniosła 172,6 tys. zł.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2005 r. w porównaniu do 2004 r. spadło o 5%, a w tym w przemyśle o 8%. Spadek ten dotyczył prawie wszystkich analizowanych branż z wyjątkiem produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych, gdzie przeciętne zatrudnienie wzrosło o 9,5% oraz produkcji maszyn i urządzeń o 3,3% (tabela 11).

Tab. 11 Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

Wyszczególnienie	I – XII 2004 r.	I - XII 2005r.
	w tys.	
Ogółem.....	103,4	98,2
w tym:		
Przemysł.....	53,9	49,6
w tym:		
<u>Przetwórstwo przemysłowe.....</u>	46,9	42,7
w tym:		
Produkcja art. spożywczych i napojów.....	4,3	4,0
Włókiennictwo.....	9,9	9,8
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich.....	11,9	8,3
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich.....	0,8	0,7
Produkcja wyrobów chemicznych.....	1,6	1,6
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych.....	2,1	2,3
Produkcja maszyn i urządzeń.....	3,0	3,1
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej.....	2,9	2,9
Produkcja pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep.....	1,0	1,0

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – 2004/2005 r. – str. 52/48

W 2005 r. produkcja sprzedana przemysłu w Łodzi wyniosła 8,6 mld zł i była na niższym poziomie niż w innych dużych miastach. W Warszawie odnotowano najwyższą wielkość produkcji sprzedanej przemysłu spośród innych dużych miast. Osiągnęła ona poziom ponad ośmiokrotnie wyższy niż w Łodzi oraz prawie trzykrotnie wyższy niż w Poznaniu, drugim co do wielkości produkcji sprzedanej przemysłu (tabela 12).

Tab.12 Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł w dużych miastach

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
2005 r.	74171,3	8568,3	13493,2	27118,4	10550,1

Zródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – 2005 r.- str. 60;
Urzędy Statystyczne w Warszawie, Poznaniu, Krakowie i Wrocławiu

W 2005 r. produkcja sprzedana przemysłu łódzkich przedsiębiorstw pozostała na podobnym poziomie jak w 2004 r. (wzrost jedynie o 1%). Powodem takiej sytuacji było ograniczenie popytu ze strony konsumentów oraz zamówień krajowych i zagranicznych na wyroby produkowane przez łódzkie firmy.

Nastąpił natomiast wzrost produkcji dóbr inwestycyjnych (produkcja maszyn i urządzeń), który w połączeniu z wyraźnym przyspieszeniem dynamiki ich importu, wskazywał jednoznacznie na ożywienie się popytu inwestycyjnego.

Prognozuje się wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w 2006 r. Łódź coraz lepiej oceniana jest przez zagranicznych inwestorów jako miejsce potencjalnych inwestycji m.in. z uwagi na fachową, tanią siłę roboczą oraz proponowane ulgi dla inwestorów. Do poprawy gospodarczej w Łodzi przyczyni się również jej wysoka aktywność w zabieganiu o środki unijne.

5. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Pod koniec 2005 r. rejestr REGON⁵ liczył ogółem ponad 96 tys. podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie Łodzi.

Ponad 97% z nich należało do sektora prywatnego. Jednostki małe, zatrudniające do 9 pracowników, stanowiły prawie 95% firm, a przedsiębiorstwa duże, powyżej 49 pracowników to niecały 1 % ogółu jednostek.

Zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych należących do sektora prywatnego (79,3% ogółu) stanowią podmioty osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Dominującym rodzajem działalności gospodarczej jest handel (detaliczny, hurtowy i komisowy) obejmujący prawie 29 tys. podmiotów oraz działalność z dziedziny finanse, consulting i obsługa nieruchomości – 20,1 tys. firm.

W końcu 2005 r. wpisano do rejestru 6227 nowych podmiotów gospodarczych, głównie z obszaru handel detaliczny, hurtowy, komisowy i usługi serwisowe – 2032 oraz finanse, consulting i obsługa nieruchomości – 1398. Powstało także dużo firm z obszarów: pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna – 464, budownictwo - 419 oraz ochrona zdrowia i opieka społeczna - 303.

W tym samym czasie zostało zlikwidowanych ogółem 4078 podmiotów gospodarczych. Likwidacja ta w największym stopniu objęła firmy z tych samych obszarów działalności, w których powstało ich najwięcej tj. handel detaliczny, hurtowy, komisowy i usługi serwisowe – 1474 oraz finanse, consulting i obsługa nieruchomości – 781. Zlikwidowano także dużo firm z obszarów: budownictwo – 306 oraz włókiennictwo, produkcja odzieżowa, skórzana i futrzarska – 306.

W końcu 2005 r. pojawiły się w Łodzi takie firmy, które zostały jeszcze w tym samym okresie zlikwidowane. Było ich łącznie 307. Firmy te głównie prowadziły działalność handlową, usługową i finansową. Największą rotację podmiotów gospodarczych w Łodzi odnotowano w handlu, prawie 44% ogółu.

⁵ Zintegrowany rejestr obejmujący wszystkie podmioty gospodarki narodowej

Różnica pomiędzy liczbą podmiotów, które powstały i które zostały zlikwidowane pod koniec 2005 r. wynosi 2149, co oznacza iż tyle firm przybyło w tym czasie na terenie Łodzi. Jest to wzrost rzędu ponad 2%, czyli nieco wyższy do tego jaki wystąpił w końcu 2004 r, ale porównywalny z występującym przez ostatnie kilka lat.

W 2006 r. oczekuje się w Łodzi kontynuacji trendu wzrostowego ilości podmiotów gospodarczych. Trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy oraz działania podejmowane na szczeblu rządowym, jak i samorządowym na rzecz propagowania samozatrudnienia, przyczynią się do wzrostu ilości osób, które podejmą próbę poprowadzenia własnej działalności. Zachętą do tego ma być bonifikata dla młodych przedsiębiorców w opłaceniu ubezpieczenia społecznego ZUS, obowiązująca co najmniej do końca 2006 r.

Wzrostowi ilości podmiotów gospodarczych może sprzyjać również obecna sytuacja makroekonomiczna w kraju. Utrzymujący się niski poziom inflacji był jednym z głównych czynników, mających wpływ na decyzje Rady Polityki Pieniężnej, która w ostatnim czasie obniżała stopy procentowe, przyczyniając się do obniżenia cen zaciąganych kredytów.

6. BUDOWNICTWO

W 2005 r. przełamany został dwuletni kryzys w lokalnym budownictwie. Wartość produkcji budowlanej w analizowanym okresie wyniosła 1328,4 mln zł i była aż o 38,5% wyższa niż rok wcześniej.

Wzrósł również w porównaniu do 2004 roku aż o 38,5% przychód ze sprzedaży produkcji budowlano – montażowej. Stanowił on 60,5% całego przychodu przedsiębiorstw budowlanych (przed rokiem podobnie 60,5% - tabela 13).

Tab.13 Wartość produkcji sprzedanej budownictwa.

Wyszczególnienie	Styczeń – Grudzień	
	2004 r.	2005 r.
	w mln zł	
Ogółem.....	959,0	1328,4
w tym sprzedaż produkcji budowlano – montażowej	580,1	803,6

Źródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi – 2005 r. - str. 63

W związku ze wzrostem przeciętnego zatrudnienia w lokalnych firmach budowlanych znacznie wzrosła ich wydajność pracy. Wydajność ta mierzona wartością sprzedaży wyrobów i usług przeliczona na 1 zatrudnionego była w 2005 r. o 25,1% wyższa od uzyskanej w 2004 r. i wyniosła 234,7 tys. zł (w cenach bieżących).

Wpływ na ogólny wzrost wydajności w budownictwie w 2005 r. miał w większym stopniu sektor publiczny (wzrost aż o 72% w stosunku do roku 2004), ponieważ w sektorze prywatnym wskaźnik ten wzrósł o 23,9%, jednakże stanowił on tylko połowę przychodu na 1 zatrudnionego w sektorze prywatnym (tabela 14).

Tab.14 Wydajność pracy w budownictwie.

Wyszczególnienie	I - XII 2004 r.	I – XII 2005 r.
	w tys. zł	
Wydajność pracy w budownictwie (przychód na 1 zatrudnionego).....	187,6	234,7
-sektor publiczny	69,7	119,9
-sektor prywatny	192,3	238,2

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – 2004/2005 r. – str. 39/39

W porównaniu z innymi dużymi miastami wartość produkcji budowlanej w 2005 r. w Łodzi była najniższa i wyniosła 1,3 mld zł. We Wrocławiu wartość ta była również niska, ale przewyższała o ponad połowę wynik uzyskany w Łodzi. Ogromna była pod tym względem przewaga Warszawy nad Łodzią – ponad 15-krotna (tabela 15).

Tab.15 Produkcja sprzedana budownictwa w mln zł w dużych miastach

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
2005 r.	20162,7	1328,4	3323,7	3074,6	2084,0

Zródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – 2005 r.- str. 63;
Urzędy Statystyczne w Warszawie, Poznaniu, Krakowie i Wrocławiu

W 2005 r. znacznie poprawiła się sytuacja w łódzkim budownictwie. Nastąpiło zwiększenie produkcji sprzedanej budownictwa, zarówno w zakresie robót o charakterze inwestycyjnym, jak i remontowym. Szczególny wzrost produkcji budowlano – montażowej odnotowano w grupie przedsiębiorstw, których podstawowym rodzajem działalności jest przygotowanie terenu pod budowę.

Czynnikiem, który sprzyjał między innymi poprawie koniunktury lokalnych firm budowlanych w analizowanym okresie była duża ilość zamówień na roboty budowlano - montażowe, spowodowana zakupem materiałów budowlanych, które inwestorzy odliczali w ramach ulgi budowlano – remontowej, obowiązującej w rozliczaniu podatku dochodowego od osób fizycznych z fiskusem jedynie do końca 2005 r.

W 2006 r. prognozuje się, że budownictwo łódzkie będzie sektorem, który będzie się najdynamiczniej rozwijał i nadrabiał zaległości powstałe w czasie ostatnich lat dekoniunktury. Jest to tym bardziej prawdopodobne z powodu spodziewanego w najbliższych miesiącach wzrostu nakładów inwestycyjnych, z których część przeznaczona zostanie na budynki i budowlę. Dodatkowym czynnikiem będą wciąż środki unijne, wydatkowane na inwestycje infrastrukturalne.

7. BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W 2005 r. oddano do użytku w Łodzi 682 mieszkania, czyli prawie o 50,7% mniej niż w 2004 r. Spółdzielnie mieszkaniowe zbudowały o 86,7% mniej mieszkań niż w 2004 r. tj. 31. Ponadto w 2005 r. oddano do użytku 131 mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem oraz 81 mieszkań społecznych czynszowych (tabela 16).

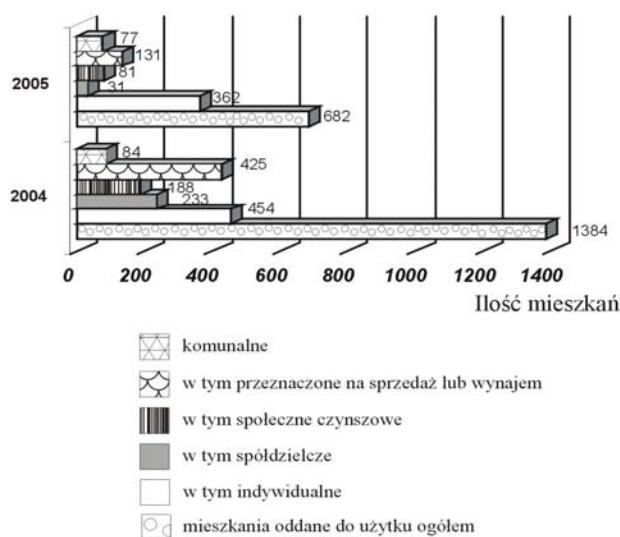
Tab.16 Mieszkania oddane do użytku według inwestorów.

Wyszczególnienie	Styczeń – Grudzień		
	2004 r.	2005 r.	2004=100
	w liczbach bezwzględnych		
Ogółem.....	1384	682	49,3
w tym:			
spółdzielcze.....	233	31	13,3
indywidualne.....	454	362	79,7
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	425	131	30,8
społeczne czynszowe.....	188	81	43,1
komunalne.....	84	77	91,7

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – 2004/2005 r. – str. 20/19

Spadła również liczba mieszkań oddanych do użytku przez inwestorów indywidualnych. W 2005 r. zrealizowali oni o 20,3% mniej mieszkań niż w roku ubiegłym, ale ich udział w ogólnej liczbie oddanych mieszkań do użytku wyniósł 53,1% (w 2004 r. - 32,8% - wykres 3).

Wykres 3. Mieszkania oddane do użytku w Łodzi w latach 2004/2005

Źródło: Urząd Statystyczny w Łodzi

W 2005 r. oddano do użytku około 9 mieszkań na 10 tys. mieszkańców. Przeciętna powierzchnia użytkowa nowego mieszkania w analizowanym okresie wynosiła 131,5 m², podczas gdy w 2004 r. było to 107,9 m². Najwięcej mieszkań charakteryzujących się dużą powierzchnią użytkową oddali przede wszystkim inwestorzy indywidualni.

W budownictwo mieszkaniowe wnosi również swój wkład Miasto Łódź, budując lub modernizując, mieszkania komunalne przeznacza na wynajem. W 2005 r. Miasto oddało do użytku 77 nowych i 14 zmodernizowanych mieszkań. Powierzchnia tych mieszkań zawierała się w granicach 51 - 78 m². Były to przeważnie mieszkania 2 i 3 pokojowe.

Najwięcej mieszkań oddano do eksploatacji na Widzewie (30,5% ogółu), przy czym ponad 1/3 tych lokali zrealizowana była przez Miasto Łódź. Najmniej mieszkań zostało oddanych w Śródmieściu (11,9% ogółu) oraz Polesiu (13%). Spółdzielnie wybudowały lokale tylko na Bałutach i Widzewie. Jedynie w Śródmieściu oddano do użytku lokale społeczne czynszowe, a na Widzewie lokale komunalne (tabela 17).

Tab. 17 Mieszkania oddane do użytku według dzielnic

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzielnice				
		Bałuty	Górna	Polesie	Śródmieście	Widzew
Ogółem.....	682	143	161	89	81	208
w tym:						
spółdzielcze.....	31	13	-	-	-	18
indywidualne.....	362	130	74	89	-	69
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	131	-	87	-	-	44
społeczne czynszowe.....	81	-	-	-	81	-
komunalne.....	77	-	-	-	-	77

Zródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – 2005 r. – str. 20

Z porównania z innymi dużymi miastami Polski wynika, iż w 2005 r. w Łodzi oddano do użytku najmniej mieszkań, bo jedynie 682. Podobnie było w przypadku mieszkań spółdzielczych, z tym jednak, iż tutaj niżej od Łodzi uplasował się Poznań.

Zdecydowanie pierwsze miejsce zajęła Łódź pod względem wielkości powierzchni użytkowej mieszkań. Średnia powierzchnia użytkowa łódzkich nowych mieszkań była około 47 m² większa niż w drugim pod tym względem Poznaniu.

Mieszkania oddane do użytku w Łodzi były prawie dwukrotnie większe niż te, które oddano w Krakowie i we Wrocławiu (tabela 18).

Tab. 18 Mieszkania oddane do użytku w wielkich miastach

Wyszczególnienie	Rok	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
Mieszkania oddane do użytku	2004	10300	1384	4472	2509	2096
	2005	14700	682	4550	3404	2052
w tym spółdzielcze	2004	2554	233	249	269	487
	2005	2054	31	375	2	413
Powierzchnia użytkowa mieszkania w m ²	2004	71,3	107,9	67,5	93,4	75,3
	2005	71,6	131,5	67,4	84,7	69,1

Źródło: Sytuacja społeczno-gospodarcza – 2005 r. - str. 102

Pomimo odnotowanych w 2005 r. wzrostów podstawowych wskaźników statystycznych opisujących sytuację łódzkiego budownictwa, zmniejszyła się wyraźnie liczba mieszkań oddanych do użytku w porównaniu do 2004 r. W analizowanym okresie budownictwo w Łodzi miało przede wszystkim charakter inwestycyjny. Wiele obiektów budowano i modernizowano z przeznaczeniem na cele użytkowe: produkcyjne, handlowe i usługowe.

W 2006 r. w Łodzi oczekuje się wzrostu ilości mieszkań oddanych do użytku. Obecnie występuje deficyt mieszkań w Łodzi, który powstał między innymi przez ostatnie lata na skutek dynamicznego wzrostu liczebności jednoosobowych gospodarstw domowych, a popyt na mieszkania ograniczony jest dysproporcjami między dochodami łódzian a cenami mieszkań, a także kosztami ich eksploatacji. Możliwość nabycia mieszkań w 2006 r. ułatwią tańsze kredyty mieszkaniowe i hipoteczne, które stają się coraz powszechniejsze wśród mieszkańców Łodzi.

Rewitalizacja starych kamienic dokonywana przez Władze Miasta w kwartałach śródmiejskich Łodzi oraz modernizacje obiektów pofabrycznych (np.: Księży Młyn), prowadzone przez prywatnych inwestorów pozwolą po odpowiednim zagospodarowaniu starej substancji budowlanej, na oddanie nowych powierzchni mieszkalnych w przyszłości.

8. HANDEL

Sprzedaż detaliczna⁶ w 2005 r. wyniosła w Łodzi 4 mld zł i nie zmieniła się w porównaniu do 2004 roku.

Największy wzrost sprzedaży, bo o 46,2% odnotowano w jednostkach prowadzących sprzedaż włókna, odzieży i obuwia a jej udział w ogólnej sprzedaży stanowił 14,3% oraz podmiotach sprzedających farmaceutyki, kosmetyki i sprzęt ortopedyczny – o 21,4%, przy czym udział tej branży w wartości sprzedaży ogółem w 2005 r. wyniósł 29,2%.

Największy spadek sprzedaży zaobserwowano w firmach zajmujących się sprzedażą prasy, książek – 32,7% (1% ogółu wartości sprzedanej) i w podmiotach gospodarczych prowadzących sprzedaż pojazdów mechanicznych, motocykli, części – o 25,9% (15,7% ogółu wartości sprzedaży).

W jednostkach hurtowych natomiast sprzedaż detaliczna wyniosła 0,4 mld zł i była niższa w porównaniu do 2004 roku o 17,7%. Sprzedaż tych jednostek stanowiła 10,5% ogólnej wartości sprzedaży.

W Łodzi w 2005 r. odnotowano najniższą wielkość sprzedaży detalicznej spośród dużych miast. Była ona prawie 17-krotnie niższa niż w Warszawie i prawie 5-krotnie niższa niż w Krakowie (tabela 19).

Tab.19 Sprzedaż detaliczna w mln zł w dużych miastach

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
2005 r.	66972,2	3969,5	18292,2	9596,9	6956,9

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – 2005 r.- str. 40;
Urzędy Statystyczne w Warszawie, Poznaniu, Krakowie i Wrocławiu.

W 2005 r. wielkość sprzedaży detalicznej w Łodzi była ograniczona umiarkowanym popytem konsumenckim. Niewielka siła nabywcza łodzian wynikała głównie z niskiego wzrostu wynagrodzeń oraz utrzymującego się wciąż wysokiego bezrobocia.

W 2006 r. prognozuje się wzrost sprzedaży. Podstawą do wysunięcia takiego wniosku jest odnotowywany obecnie w łódzkich przedsiębiorstwach wzrost ilości zamówień na dobra konsumpcyjne i inwestycyjne, a także prognozowana poprawa na lokalnym rynku pracy.

⁶ Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywanych przez punkty sprzedaży detalicznej oraz inne punkty sprzedaży, w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców

Spis Tablic

Tab.1	Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno – gospodarczej w Łodzi i województwie łódzkim	4
Tab.2	Pracujący i przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w Łodzi.....	5
Tab.3	Bezrobotni zarejestrowani w Łodzi i oferty pracy.....	6
Tab.4	Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia	7
Tab.5	Bezrobotni według stażu pracy.....	8
Tab.6	Bezrobocie w Łodzi na tle dużych miast.....	9
Tab.7	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł. w dużych miastach.....	10
Tab.8	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wg sekcji – w 2004/2005 r.....	10
Tab.9	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wg sekcji w grudniu 2004 i 2005 r.....	12
Tab.10	Produkcja sprzedana przemysłu	13
Tab.11	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw.....	14
Tab.12	Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł. w dużych miastach.....	15
Tab.13	Wartość produkcji sprzedanej budownictwa.....	18
Tab.14	Wydajność pracy w budownictwie.....	18
Tab.15	Produkcja sprzedana budownictwa w mln zł. w dużych miastach.....	19
Tab.16	Mieszkania oddane do użytku według inwestorów.....	20
Tab.17	Mieszkania oddane do użytku według dzielnic.....	21
Tab.18	Mieszkania oddane do użytku w wielkich miastach.....	22
Tab.19	Sprzedż detaliczna w mln zł. w dużych miastach.....	23

Spis Wykresów

Wykres 1 Zmiany liczby i struktury osób bezrobotnych w Łodzi według wieku w 2004/2005 r.....	8
Wykres 2 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw łódzkich w 2004/2005 r.	11
Wykres 3 Mieszkania oddane do użytku w Łodzi w 2004/2005 r.....	20